

15/11/2018

נושאונט מס' 48

דבר העורך

שלום לכם,

אנו נמצאים בחודש של פעילות בולאית אינטנסיבית, הן בתחום התערוכות והן בתחום המפגשים. בסוף השבוע הקרוב תיערך בגרמניה תערוכת בולים דו לאומית גרמניה – ישראל. יושב הראש שלנו, **יצחק ברק**, יהיה שופט בתערוכה, ושניים מחברי איל"ת, **אריה לביא** ו**יוחנן מי-רז** יציגו בה. הקומיסר הישראלי יהיה **לס גלסמן**.

בסוף נובמבר תיערך בבנגקוק תערוכת בולים עולמית. שני ישראלים – נשיא התאחדות בולאי ישראל, **אלי ובר**, ו**יגאל נתנאל**, יהיו שופטים בתערוכה. את התימאטיקה הישראלית ייצגו בתערוכה זו **יוסי חרש** ו**יורם לוביאניקר**. אנו מאחלים הצלחה לכל נציגינו בחו"ל.

בדיוק ב"תפר" בין שתי התערוכות, ביום חמישי ה-22 בנובמבר, יתקיים המפגש הבא של האגודה שלנו. במפגש נשמע דיווח על התערוכה בגרמניה, וכן את הרצאתו של **אריק שורץ** על מסע מזחלות הדואר של **אולדן פולסיפר**. אריק הוא מרצה מצוין, ובמפגש הקודם הוא הציג בפנינו סיפור מרתק על בולי המלחמה של איי סן פייר ומיקלון. אל תחמיצו את ההרצאה שלו!

ולסיום פרק הפעילות, ביום חמישי ה-6 בדצמבר יתקיים הכנס השנתי של יום הבולאות. הכנס השנה כולל מספר הרצאות מעניינות במיוחד. אנו ממליצים להישאר גם לחלקן השני של הכנס בשעות אחר הצהריים, ולא לפספס את הרצאתו של **ד"ר אדי לייבו** על תולדות הדואר של חיפה. ההרצאה מוקדשת לזכרו של אחד מבכירי הבולאים בארץ, **ד"ר ירמיהו רימון**, שהלך השנה לעולמו, ושהציג אוסף מעולה בנושא זה. ההשתתפות ביום הבולאות כרוכה בהרשמה מוקדמת ובתשלום (חברי איל"ת זכאים להנחה). פנו להתאחדות בולאי ישראל והבטיחו את מקומכם בכנס – מספר המקומות הוא מוגבל.

בברכה,

יורם ולורנס

הגורמים לפרוץ מלחמת איראן – עיראק: חלק א' מאיר בר

בול איראני לכבוד הלוחמים האסלאמיים
שהקריבו עצמם במלחמה שנכפתה על ידי הבעת'.

העימות הצבאי שניטש בין איראן לעיראק
בין השנים 1980 ל-1988 זכה במערב
לכינוי "מלחמת איראן-עיראק", ואילו
באיראן לשמות "המלחמה הכפויה" או
"מלחמת ההגנה הקדושה". המלחמה,
אשר פרצה בספטמבר 1980, היא
הארוכה והמדממת ביותר מאז מלחמת
העולם השנייה. במהלכה נהרגו מאות
אלפים, כ-2.5 מיליון איש הפכו לפליטים
ולכל אחת מהמדינות נגרמו נזקים כלכליים
הנאמדים בכ-200 מיליארד דולר.

- במאמר זה אמחיש את עומק האיבה
והמחלוקות הדתיות והטריטוריות בין המדינות, ואציג את הגורמים השונים למלחמה:
- הגורם הדתי, שחשיבותו עלתה לאחר המהפכה האסלאמית באיראן בשנת 1979.
 - הגורם הטריטוריאלי – המאבק על שטחי מפתח ועל נתיבי המים.
 - גורם הזמן – הניסיון העיראקי לנצל חלון הזדמנויות במאבק על ההגמוניה האזורית.
- בחלקו הראשון של המאמר אתמקד בגורם הדתי – הסכסוך בין הסונים לשיעים,
ובהשפעת המהפכה באיראן על היחסים בין שני הזרמים בעיראק.

קרב כרבלא'

ייצוג קליגרפי של הח'ליף עלי

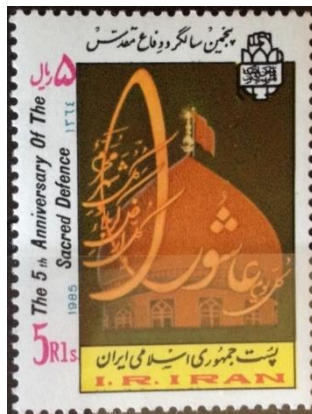
שורשי הסכסוך הסוני-שיעי נעוצים בתקופת ארבעת
הח'ליפים ישרי הדרך. המאבק על הירושה לאחר לכתו
של הנביא **מחמד** פיצל את האומה האסלאמית לשני
פלגים מרכזיים – השיעים והסונים, אשר כל אחד מהם
ראה במנהיגיו מחליפים ראויים לנביא. המאבק בין
הסונים לשיעים הגיע לנקודת רתיחה בקרב כרבלא'
בשנת 680 לספירה, שם נטבחו באכזריות **חסן וחסין**,
בניו של הח'ליף הרביעי ואבי השיעה, **עלי בן אבי
טאלב**, על ידי מתנגדיהם הסונים. קרב זה מסמל עבור
השיעים עד היום מלחמת דת צודקת. עם השנים, העדה
השיעית הלכה וגדלה בתוך הרוב הסוני המרכזי, ונפער
פער לשוני, דתי ותרבותי מהותי בין הפלגים היריבים עד
כדי מלחמות דת של ממש.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

קרב כרבלא', בו מצא את מותו בנו של עלי, אמאם חסין, נחרט בזיכרון הקולקטיבי השיעי כמיתוס של הקרבה וכמאבק של העשוק כנגד האויב המדכא. איראן הקפידה לעשות שימוש בקרב זה במאמציה לגיוס האוכלוסייה ובמטרה לעצב זיכרון קולקטיבי עבור העם האיראני כולו. עיצוב זיכרון קולקטיבי הוא פעולה יזומה של הזכרה והשכחה של אירועים מכוננים בתולדותיה של האומה, ולא בכדי בחר השלטון האיראני להנציח את הקרב בנאומים, בכרזות, בדרשות, בטקסים דתיים ואף בבולאות. לראייה, בצמד בולים שהנפיקה איראן בשנים 1987 ו-1991, שזרה איראן בין הקרב הטראומטי בכרבלא', לבין מאבקה להפצת המהפכה וכנגד יריבתה עיראק. באפריל 1987 הנפיקה איראן בול לציון משותף של "יום הולדתו של האמאם חסין" ו"יום השנה למשמרות המהפכה". בבול נראים חיילי משמרות המהפכה צועדים לכיוון מסגד אמאם חסין בכרבלא'. בנוסף, ביוני 1991 איראן הנפיקה בול המציג את ההרס שהותיר "משטר הבעת' העיראקי" באותו מסגד ממש.

מימין: יום הולדתו של אמאם חסין. במרכז: הרס בכרבלא'. משמאל: כיפת המסגד.

בבול אחר שהנפיקה באיראן בספטמבר 1985 לציון חמש שנים ל"הגנה המקודשת" במלחמה כנגד עיראק, נראית כיפת מסגד אמאם חסין בכרבלא' ועליה מתנוסס הכיתוב הקליגרפי: "כל יום הוא עאשורא", כל מקום הוא כרבלא' וכל החודשים הם מחרם". זוהי סיסמא שיעית המנציחה את הקרב הטראומטי ומאגדת בתוכה אמונה, כי עד לשלטון השיעים על העולם המוסלמי באחרית הימים כל יום הוא יום אבל על טבח חסין ומלווייו ובכל מקום יש לזכור את המקום שבו נרצחו באכזריות. על מעטפת היום הראשון שהונפקה לצד הבול, נראים לוחמים איראנים במלחמתם נגד עיראק, וכך קשרה איראן בין שני האירועים.

היריבות בין הפרסים לערבים

כאמור, ברקע המלחמה עמד שסע דתי בין איראן השיעית לעיראק שנשלטה על-ידי גורמים סונים. גורם חשוב אחר בעיצוב מדיניות החוץ של עיראק ואיראן היה היריבות בין הפרסים לערבים. שתי המדינות חרטו על דגלן את ייצוג התרבויות, זו הערבית וזו הפרסית. היה זה מאבק מתמשך בין שתי אימפריות – האימפריה הערבית והאימפריה הפרסית, על הגמוניה אזורית ועל כיבוש שטחים. סכסוכים בין אימפריות אלו התגלעו מאז עליית האסלאם, ולא פסחו גם על האימפריה העות'מאנית הסונית-אורתודוקסית, שנאלצה להיאבק באימפריה הצפונית השיעית במאות ה-16 עד ה-18. דוגמא לקרב אשר נצרב בתודעה העיראקית כמיתוס של גבורה הוא קרב ד'י-קאר, אשר התרחש

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

בראשית המאה השביעית לספירה, זמן קצר לפני עליית האסלאם. הקרב התרחש בדרום עיראק של ימינו, ומסמל את הניצחון הראשון של שבטים ערביים על כוחות הצבא הפרסיים של המלך הסאסאני **כיסרא**, המוכר גם בשמו הפרסי **ח'וסרו השני**. קרב נוסף המשקף את האיבה העמוקה בין הפרסים לערבים הוא קרב אל-קאדסיה (637 לספירה), שבו הביסו הערבים את הממלכה הפרסית הסאסאנית והכשירו את הקרקע לכיבוש המפרץ בידי הלוחמים הערבים המוסלמים.

במהלך מלחמת איראן – עיראק אוזכרו קרבות אלה בבולים עיראקים רבים, שהפכו אותם למיתוס של ממש. הנשיא, **צדאם חסין** (המוכר יותר לקורא בתעתיק השגוי סדאם חוסיין), רצה להעלות על נס תקופה מן העבר אותה זיהה כ"תור הזהב", ואותה שאף לשעתק אל ההווה. בעוד איראן שלאחר המהפכה ראתה באמאם חסין אב-קדמון, צדאם חסין ראה במנהיגי השבטים הערביים ערב עליית האסלאם מודל לחיקוי, ושאף להנציחם בחסות הבולים. לראייה, בבול שהונפק באוקטובר 1983 ומנציח את קרב ד'י-קאר נראה לוחם ערבי כשחרבו שלופה והוא שועט מזרחה לשטחי האימפריה הסאסאנית.

מימין: קרב ד'י-קאר. במרכז ובשמאל: קאדסיית צדאם.

בקרב אל-קאדסיה, גילה צדאם חסין עניין רב והתייחס אליו בנאומיו כמיתוס אנטי-פרסי מכונן. לא בכדי כינה את המלחמה באיראן "הקאדסיה של צדאם", ובבולים שהנפיקה עיראק בשנים 1981 ו-1986 נראים פרשים ערביים וחיילים בצבא עיראק המודרני לוחמים זה לצד זה. באחד הבולים דמותו של צדאם מופיעה על רקע צלליתו של **סעד אבן אבי וקאס**, המצביא שעמד בראש הכוח המוסלמי בקרב אל-קאדסיה ומהווה גיבור לאומי פרימורדיאלי בעיני צדאם.

החשש מהפצת המהפכה באיראן

ב-16 ינואר 1979 נפל דבר באיראן. השאה האיראני, **מחמד רצ'א שאה פהלווי**, גלה מארצו לאחר 37 שנות מלוכה ואת מקומו תפס מנהיג הדת השיעי, **איתאללה רוח אללה ח'מיני**. ח'מיני כונן באיראן רפובליקה אסלאמית הפועלת לפי תכתיבי אנשי ההלכה שבראשם עומד המנהיג העליון. ח'מיני ביסס את עקרונ "ולאית אל-פקיה" (שלטון חכם ההלכה), לפיו מקורו של כל שלטון נעוץ בחוק האלוהי, ואללה מטיל על חכמי הדת לפקח כי פעילות הממשל בארצם תיעשה בהתאם לחוק האלוהי הנצחי. עקרון "ולאית אל-פקיה" הפך במרוצת השנים לנר לרגלי השיעים בעולם כולו.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

המהפכה טמנה בחובה עקרון חשוב נוסף – "צדור אנקלאב" (ייצוא המהפכה). על-פי עקרון זה, על איראן לייצא את המהפכה לעולם כולו, בשלב הראשון למדינות בהן ישנה אוכלוסייה שיעית, ולשמש מודל עבור מדינות אלה תוך אימוץ מצדן של דפוס השלטון וההלכה. בהמשך, על-פי העיקרון, על איראן להשקיע את מירב המאמצים הנדרשים כדי לייצא את עקרונות המהפכה גם למדינות סוניות ובכך להגשים את אחדות העולם המוסלמי. עקרון "ייצוא המהפכה" היה לצנינים בעיני נשיא עיראק, צדאם חסין, שראה בכך איום קיומי על שלטונו החילוני והערבי.

על אף שעיראק נתפסה כיעד המרכזי לייצוא המהפכה, נוכח העובדה שהייתה בעלת רוב שיעי של 60% מהאוכלוסייה שנשלט על ידי שליטים סונים חילונים, רעיונותיו של ח'מיני מצאו בנוסף קרקע פורייה גם בסעודיה, כוויט ובחריין. במדינות אלו היה שלטון מונרכי העובר בירושה, והדבר נגד את תפיסותיו ההלכתיות של ח'מיני. המהומות שהובילו השיעים במדינות אלו לאחר המהפכה היוו קדימון לאתגרים עמם היה על השלטון העיראקי להתמודד במדינתו שלו.

מימין: מחיקת דיוקנו של השאה באמצעות הדפס רכב. במרכז: בול מתוך סדרה המוקדשת למהפכה האסלאמית. משמאל: בול מתוך סדרת "מבשרי המהפכה".

דגל איראן מסביב לגלובוס

החשש מהפצת המהפכה באיראן לשטחי עיראק

השפעת המהפכה באיראן לא פסחה על הבולים שהנפיקה המדינה. בתקופתו של השאה הבולים היללו את הישגיו ונשאו, על פי רוב, את דיוקנו. הם הציגו לאומה את האמנות והארכיטקטורה המקומית שקדמה לאסלאם, לצד מבנים ואזורי תעשייה שנבנו במדינה תחת שלטונו. מיד לאחר המהפכה הבולים שינו את אופיים: דיוקנו של השאה נמחה מהם באמצעות הדפס רכב ועל הבולים שהונפקו בשנת 1979 הודפסו המילים "המהפכה האסלאמית".

מעתה, הבולים החדשים שיונפקו תחת המנהיג העליון יוקדשו למהפכה האסלאמית ולמוביליה. לראייה, סדרת בולים שהונפקה באפריל 1979 ומנציחה את המהפכה

הדרמטית, כמו גם סדרת בולים שהוקדשה למבשרי המהפכה אשר הונפקה בפברואר 1984. הבול שאולי מתאר יותר מכל את שאיפת איראן לייצא את המהפכה הונפק באפריל 1984, לציון 5 שנים למהפכה, ובו נראה דגל איראן מלופף מסביב לגלובוס.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

מוטיב מרכזי בבולים שהנפיקה איראן לאחר המהפכה הוא הצבעוני האדום. הצבעוני הנו פרח נפוץ באיראן, ומסמל בתרבות המקומית אהבה והקרבה. באחד הבולים

הצבעוני האדום כסמל למהפכה

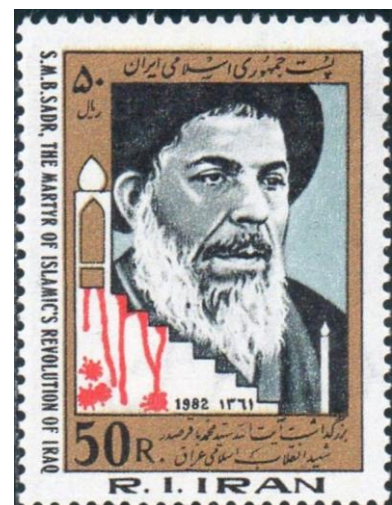
שהונפק ביוני 1979 נראה צבעוני הפורח מתוך ההמון, עליו ירוקים כצבע האסלאם ומורכבים מייצוג קליגרפי של המילים "הרפובליקה האסלאמית". אם לא די בכך הרי שעלי הכותרת האדומים של הצבעוני מורכבים מהמילה "אללה". בבול אחר שהונפק בפברואר 1986 לציון שבע שנים למהפכה, נראים שבעה צבעונים ולצידם פסוק קוראני בערבית מסורת ההכרעה: "בזאת הכרענו למענך הכרעה נחרצת".

התסיסה השיעית

משטרו של צדאם עמד בפני תסיסה גוברת בקרב השיעים עם עליית ח'מיני. השיעים היו כ-60% מאוכלוסיית עיראק, וחשו מקופחים ומנוכרים למדינה, שנשלטה בידי גורמים סונים שהיוו 15% בלבד מהאוכלוסייה. המצוקות החברתיות-כלכליות מהן סבלו העמיקו את תחושת הקיפוח והגבירו את השפעת אנשי הדת השיעים על האוכלוסייה. על אף שצדאם ניסה לגייס את תמיכת השיעים באמצעות שילובם במשרות מפתח כדוגמת ראש הממשלה והרמטכ"ל, שלטונו אופיין בדיכוי אכזרי וחסר מעצורים של העדה.

מיד עם עלייתו של ח'מיני לשלטון החלו הפגנות תמיכה במשטר האיראני במעוזים השיעים בעיראק – נג'ף, כרבלא' ושכונת המצוקה אל-ת'ורה שבבגדד. גורמי אופוזיציה שיעים שלהבו את האווירה המתוחה באמצעות סיסמאות שקראו: "כן לאסלאם, לא לצדאם!". גורמים אלו תרו אחר דמות מקומית שתהיה על תקן "ח'מיני העיראקי" וראו במהפכה באיראן מודל שיש להעתיקו לעיראק על חשבון משטר הבעת' החילוני.

המועמד הטבעי לתפקיד היה איש הדת השיעי הבכיר ביותר בעיראק, **מוחמד באקר אל-צדר**, אשר הזדהה באופן גלוי עם רעיונותיו של ח'מיני אותו הכיר באופן אישי. בשנת 1950 לקח אל-צדר חלק בייסוד תנועת אופוזיציה בשם "אל-דעוה אל-אסלאמיה", שחרטה על דגלה כינון משטר אסלאמי בעיראק. חסידיו הגבירו את פעילותם עם עליית ח'מיני, ואל-צדר אף הוציא פסק הלכה אשר אוסר על מוסלמים להיות חברים במפלגת הבעת'. אל-צדר נתפש כסכנה ברורה ומיידית לשלטון, ולכן הוא נעצר בשנת 1979 ומאות מחסידיו נכלאו. מעצרו של אל-צדר הצית גל של מהומות ברחבי עיראק והדבר הוביל לשחרורו הזמני ממעצר, עובדה שסייעה לו למצב עצמו כמנהיג השיעים בעיראק וכאלטרנטיבה לצדאם חסין. הפופולאריות שצבר אל-צדר היוותה "קו

מוחמד באקר אל-צדר

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

אדום" מבחינת השלטון העיראקי אשר הוציא אותו להורג באפריל 1980 יחד עם אחותו, **בנת אלהדא**, שהייתה אף היא נערצת על ידי שיעים רבים.

ח'מיני הציג את מותו של אל-צדר כפגיעה באסלאם כולו, ואיראן הנפיקה בול לזכרו. בפינה הימנית של הבול מופיע המנבר – דוכן עליו עומד האמאם במסגד כדי לשאת דרשה, כשהוא שותת דם. מותו של אל-צדר הוביל את ההנהגה האיראנית לדרוש בהפלת השלטון הכופר של מפלגת הבעת'. באפריל 1980 פרסם דוברו של ח'מיני הודעה כוזבת לפיה ארעה הפיכה בבגדד בה מצא צדאם חסין את מותו. ההודעה ביקשה לייצר מומנטום שיביא לאנרכיה בתוך עיראק ולהתקוממות כנגד השלטון.

לצדאם חסין היה ברור כי שלטונו מצוי בסכנה של ממש. אם נוסיף לכך את האיבה ההיסטורית בין הפרסים לערבים נקל להבין מדוע הגיע צדאם למסקנה כי רק צעד התקפי נגד איראן יוכל לחסל את האיומים על שלטונו, הן מבית והן מחוץ. בכל זאת, היו למלחמה גם גורמים נוספים, ועל כך בחלק השני של המאמר.

תגובות יש להפנות למערכת: noson.ed@gmail.com

כיצד לשפר תצוגה תימאטית – חלק ראשון ברנאר חימנז

הקדמת העורך: במהלך אליפות העולם בבולאות שנערכה בחודש מאי בירושלים נתן ברנאר חימנז הרצאה תחת הכותרת "כיצד לשפר תצוגה תימאטית". מאמר זה, שיפורסם במספר חלקים, מבוסס על הרצאה זו. הנוסח העברי וחלק מההסברים הם שלי, אך הדוגמאות והרעיונות הן כולן של מר חימנז.

* *

*

תצוגה תימאטית נשפטת על פי מספר קריטריונים – התכנית, הפיתוח, הידע והמחקר, החומר הבולאי ואופן ההצגה. ההרצאה תתמקד בנושא החומר הבולאי. החומר הבולאי נשפט באופן ישיר בסעיף ה"נדירות" (20 נקודות) ו"מצב החומר" (10 נקודות), ובאופן עקיף בסעיף ה"ידע הבולאי" (15 נקודות), משום שבאמצעות פריטים בולאיים ניתן להפגין ידע זה. בנוסף, חומר בולאי מגוון מאפשר גם פיתוח מעמיק יותר, והפגנה של ידע תימאטי, משום שהיבטים שונים של הנושא עשויים להופיע בסוגי פריטים פחות שיגרתיים. בהרצאה אציג את מגוון הפריטים הזמינים לאספן התימאטי.

האלמנט הבולאי הטריטוריאלי ביותר הוא הבול. מציגים תימאטים רשאים לעשות שימוש בכל בול שהונפק על ידי מדינה המוכרת על ידי איגוד הדואר העולמי, ה-UPU. מותר, ואף רצוי להשתמש בבולים מקומיים שקיבלו אישור, כמו בולי זמסטבו, וכן בתוויות מכונה כגון תוויות קלוסנדרוף.

מימין: בול זמסטבו. במרכז: בול של שירות דואר פרטי שפעל באיטליה ב-1945 באישור ממשלתי רשמי. משמאל: תווית ביול משווייץ. כל שלושת הפריטים ראויים לתצוגה.

מלבד הבול עצמו אנו רשאים לעשות שימוש בכל מידע (טקסטואלי או גרפי) המופיע בשול של הבול. הנה שתי דוגמאות.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

גם צידו האחורי של הבול יכול להיות בעל חשיבות תימאטית. הדוגמא המוכרת ביותר היא בול גב המפה של לטביה (ראו המדור "הגדרה קולעת בול" בנושאן מס' 103) בסדרה האמריקאית לציון האירועים הבולטים של המאה העשרים הודפסו דברי הסבר מאחורי הבול. דגמא אחרת היא סימני המים של הנייר עליו הודפסו הבולים. מעניין, שגם אספנים מתקדמים כמעט ואינם מציגים פריטים כאלה.

מימין: הטקסט באחורי הבול האמריקאי מסביר את מדיניות ה"ניו דיל" של הנשיא רוזוולט. משמאל: סימן מים דמוי מטריה. היש סיבה שבו לא ייכלל באוסף בנושא חורף או גשם?

תשניות של בולים יש להציג, על פי רוב, לצד הבול התקין. כאשר מדובר בשגיאת נקבוב אין הדבר הכרחי, אך במקרה של טעות הדפסה בה לא נכלל צבע מסוים זוהי הדרך הנכונה להראות את השגיאה.

מימין: הדפס ראי של הבול. משמאל: טעות הדפסה – הצבע השחור חסר

ניתן להציג קונטרסי בולים בשל הבולים הכלולים בהם, אך הרבה יותר נפוץ הוא השימוש בשל הכיתוב, הצוירים או הפרסומות המודפסים על גבי הכריכה או על גבי העמודים שבתוך הקונטרס. אם הקונטרס מוצג בשל אחת משלוש הסיבות האחרונות אין כל חובה שהבולים עצמם יהיו קשורים לנושא התצוגה. בכל מקרה, חובה להציג את הקונטרס כשהוא כולל את כל הבולים האמורים להיות בו.

הכריכה החיצונית של קונטרס

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

בשתי התמונות האחרונות ראינו דוגמאות להצגת קונטרס בשל בכריכה החיצונית שלו (תחתית העמוד הקודם) או בשל הכריכה הפנימית שלו (כאן, למעלה). בתמונה הבאה מוצג אותו קונטרס בשל גיליון הבולים הנמצא בו, או ליתר דיוק בשל הכיתוב בשוליים של אותו גיליון.

כאשר מציגים קונטרס בשל מידע הנמצא על הכריכה מקובל להציגו כך שחלק מהבולים ייראו מחוץ לכריכה, כמו בתמונה הבאה. אין חובה להציג את כל הבולים, אבל בדרך זו ניתן להראות כי הבולים אכן קיימים, וכן להבהיר את מהותו של הפרוט.

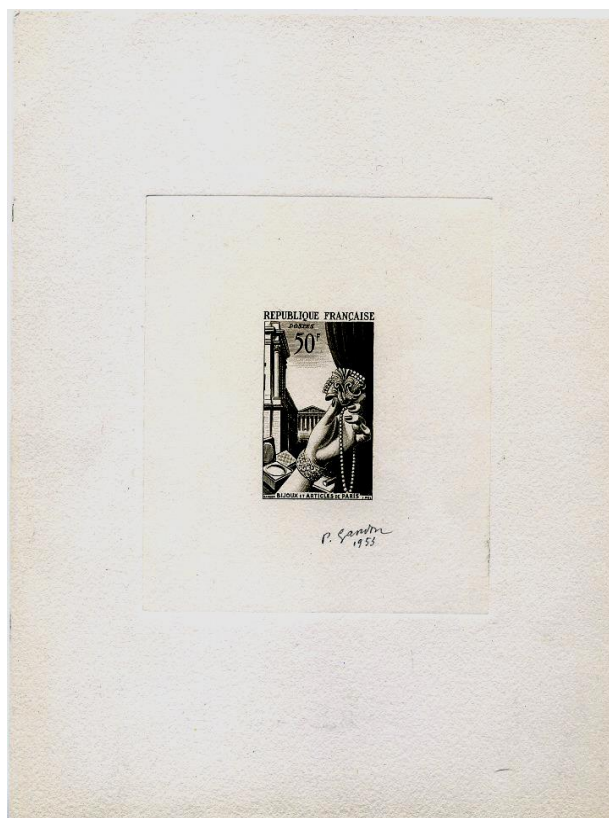

שני בולים מתוך הקונטרס בולטים החוצה, כחלק מהצגת הפרוט

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

בולים ועליהם ראשי תיבות מנוקבים (perfin, בלע"ז) ניתן להציג כבודדים, אבל אני מעדיף להציג אותם על גבי מעטפה ועליה הלוגו של החברה. ניתן להשתמש בחלון המגביל את התצוגה לחלק הרלוונטי. כדאי להוסיף, במסגרת התיאור הבולאי של הפריט, את השנים בהן נעשה שימוש בפרפינים באותה מדינה. המציג גם רשאי לצייר, לנוחיות המתבונן בתצוגה, את הנקבוב.

נסיים את חלקו הראשון של מאמר זה בהתייחסות לניסיונות הדפסה. כל פריט אשר נוצר בתהליך הכנת הבול – ציור האמן המקורי, הגהות מטבעת בשלבים השונים, הגהות גלופה וניסיונות צבע – כל אלה הם פריטים ראויים לתצוגה. לרוב גם מדובר בפריטים נדירים, המזכים את המציג בתוספת מיקוד בסעיף הנדירות.

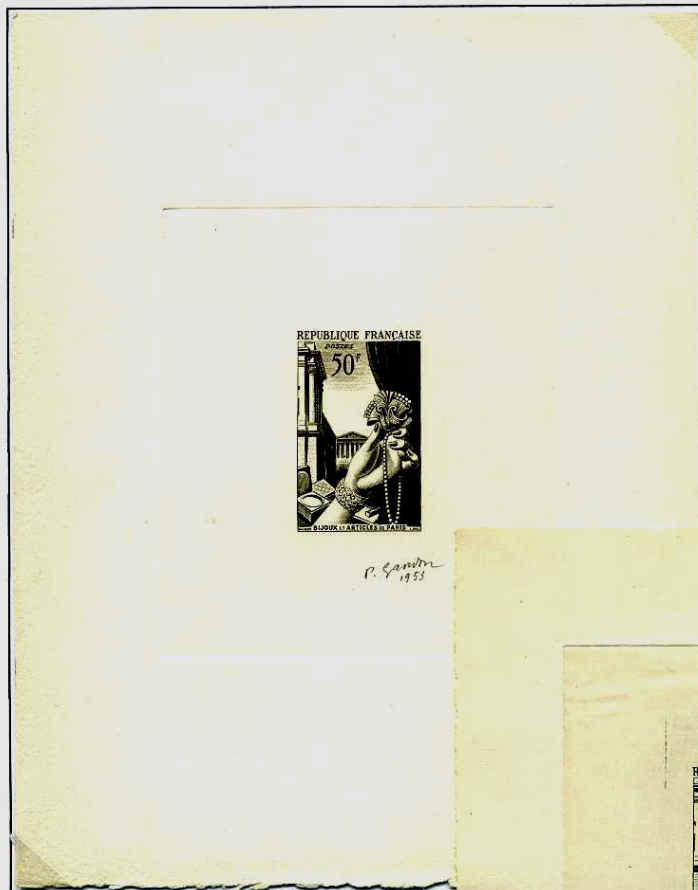
הפריט המוצג כאן משמאל לקוח מהאוסף שלי והוא הגהת גלופה לבול צרפתי, אשר הונפק בשנת 1953, ועליה חתימתו של מעצב הבול. זוהי הגהה מהשלב הראשון: הגלופה טרם עברה הקשיה, משום שהיא צפויה לעבור שינויים. אין ספק, כי פריט זה הינו נדיר ביותר.

במקרה ספציפי זה התצוגה שלי כוללת לא רק את ההגהה מהשלב הראשון, אלא גם את ההגהה השנייה (עם חתימת החרט), ובדף התצוגה שלי אני מדגיש את השינויים שחלו בגלופה בין שני הניסיונות. אם לא די בכך הרי שבדף התצוגה הבא אני מציג הגהת גלופה מהשלב השלישי והאחרון, שבו חל בעיצוב שינוי דרמטי. הגהה זו משקפת את הבול כפי שהונפק. בתחתית העמוד בצד שמאל אני מציג גם צמדה של חמש הגהות צבע. לקינוח, בצד ימין למטה מוצג צמד בולים, כאשר בשמאלי שביניהם חלה שגיאת הדפסה והצבע החום הבהיר נעדר לחלוטין (שימו לב לכף היד האוחזת בתכשיט).

5.3 La commercialisation

Jusqu'au XVIIIe siècle, les bijoux parisiens restent diffusés dans le cercle restreint d'une clientèle principalement française et aristocratique. Mais, à partir du XIXe siècle, la bijouterie-joaillerie parisienne acquiert un renom international et des clients venus du monde entier se déplacent à Paris pour acheter leurs bijoux.

Etape 1: Epreuve d'artiste en brun foncé, signée Gandon

Etape 2: Epreuve d'artiste en noir, signée du graveur Piel

A la base du timbre,

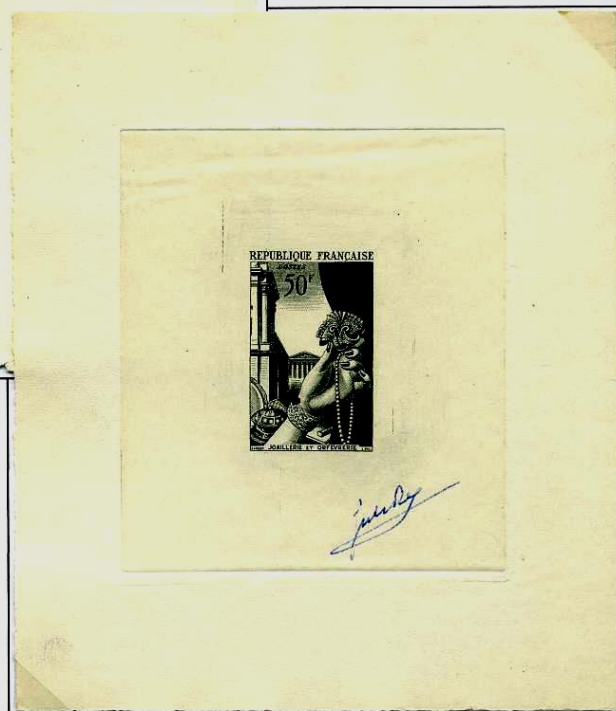
est remplacé par

En bas, à gauche du timbre,

le poudrier avec son miroir est remplacé par une boîte à bijoux et un plat en argent est ajouté.

זהו מחקר בולאי משובח: הפריטים נדירים ביותר, ומקדמים את הסיפור – לשינויים בעיצוב יש משמעות תימאטית. מחקרים בולאיים כאלה תורמים רבות להערכת התצוגה.

איל"ת – אגודה ישראלית לבולאות תימאטית

בית יואל, נמל ת"א 40, תל-אביב 6350671

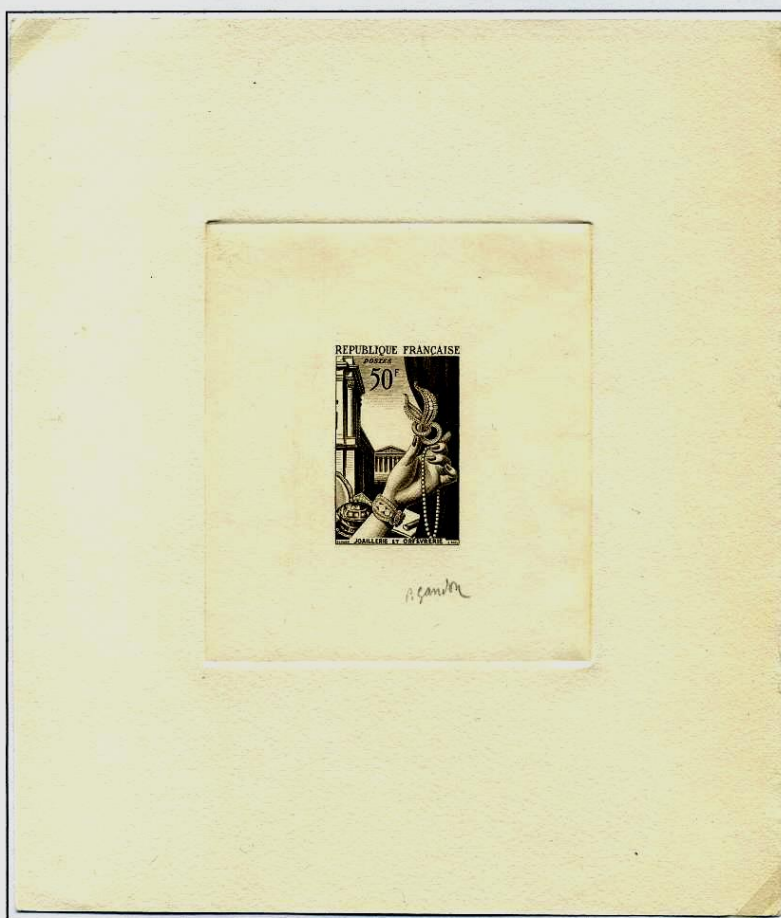
שימו לב שהמחקר "גוזל" שני עמודי תצוגה, ולכן מומלץ שמחקר בולאי יוקדש רק לנקודה רבת חשיבות בסיפור של התצוגה, לבל יפגע הפיתוח ובלא שיופר האיזון שלה.

5.3 La commercialisation

A Paris, les magasins de luxe et de joaillerie se situent dans le périmètre Place Vendôme / Rue Royale / La Madeleine

Etape 3: Epreuve d'artiste en brun, signée Gandon. Timbre émis

Le Ministre des Postes ayant changé, le nouveau Ministre demande au graveur de remplacer la broche et le bracelet par ceux de sa femme!

Le tarif du timbre est celui de la lettre recommandée dans le régime intérieur. Il est imprimé en taille douce rotative.

Essai de couleur

Sans couleur bistre tenant à normal